

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

III. LETO

Murska Sobota, 2. decembra 1934.

ŠTEV. 49

Prvi december.

Zgodilo se je, da je po tisoč letih segel brat bratu v roko, da so se uresničile sanje, ki so jih sanjali trideseti rodovi pred nami. Ob ugašajoči krvavi zarji svetovne vojne nam je zasijala svoboda, kot da je zrastle na mrtvih truplih najboljših sinov. — Velike stvari ne zrastejo čez noč. Počasi in tipaje se porajajo in oblikujejo od zametka do končne mogočne stavbe, ki daja izraza svetovni zgodovini.

Ko so prišli naši pradedje od severa v današnje ozemlje, so posedli vse kraje od izvira Drave in od Beneške ravnine do Črnega in Belega morja. Mogočni Bizanc sam je vstrel ob toliki sili. Toda tedaj, ko so pradedje pokazali svetu svojo moč, je jela notranjost narodnega telesa že razpadati. Iz enotnega jezika so se razvila narečja, pokazale so se razlike med zapadom in vzhodom. Ločili so se bratje drug od drugega prav tedaj, ko so se na severo-zapadu družila mnogoštevilna germanska plemena v mogočno frankovsko državo, ki je vtisnila pečat srednjemu veku. Komaj vsakih dvesto let morda se je rodil med nami mož, ki je za trenotek dvignil glavo in se ozrl preko plotu domačega dvorišča. Samo, Ljudevit Posavski, Tomislav, Dušan Silni. In tako se je drobila naša zemlja; ob vseh straneh so pljuskali vanjo mrzli valovi tujine. Drobec za drobcem — tisoč let in še več. Na zapadu Beneška ravan in alpske doline, na severu plodna Panonija, na jugu Makedonija in obale Belega morja.

Tisoč let propadanja — tisoč let vere in upanja v Kralja Matjaža. In končno, ko so sovražniki že podpisali smrtno obsodbo, ko so hoteli s silno gesto izbrisati za vedno ime južnih Slovanov, tedaj so počile verige suženjstva. Kraljevič Marko in Kralj Matjaž sta si podala roke. Iz krvave zemlje je vzbrstela in zacvetela naša svoboda. 1. decembra 1918. leta so se poklonili predstavniki Slovencev in Hrvatov sivemu kralju Petru I. Osvoboditelju in njegovemu junaškemu sinu. Naslednjega leta pa je naša vojska prekorčila Muro in pridružila še Prekmurje skupni domovini.

Šestnajst let je že preteklo od tistega zgodovinskega dne, šestnajst let skupnega življenja in trdega dela in ustvarjenja, kajti lažje je svobodo priboriti kakor ohraniti. Stavba, ki je tisoč let razpadala in se rušila, se ne obnovi v desetletju, rane, ki so stoletja krvavele, ne zacelijo preko noči. — Še bo treba trdega dela, še mišic in jeklenih pesti. Viteški kralj Aleksander I. Ujedinitelj, borec za svobodo in ujedinjenje, je omagal; sredi dela ga je podrla zločinska ro-

ka, plačana od onih, ki so tisoč let kopali grob južnim Slovanom. Padel je vladar in prvi borec, izkrcvavel je kot naša najsvetejša žrtev na oltarju domovine — a njegova kri, ki je orosila zemljo, je kakor kri nove zaveze, ki nas druži, ki spaja vse naše sile, da smo edini kakor nikdar poprej. Kakor silen zid se bočijo naše sile od zapada na vzhod. Gorje mu, kdor se približa! Iz svojih moči smo vstali v svobodo, sami si bomo pisali usodo — ne Rim in ne Pešta nama je ne bosta.

Ko so odjeknili streli v Marseillu, so mislili naši sovražniki, da se bo Jugoslavija zrušila v prah. Zmotili so se — in sedaj, ko so opazili svojo zmoto, so potegnili repe med noge in oblekli kože nedolžnih jagnjet.

Jugoslavija je ustvarjena, urejena in ujedinjena — dograjena ni. Še so bratje, ki sanjajo o toplem domu in mehkelem naročju mile majke. Tam ob Soči, v oljčnih gajih Vipavske, po kamenitem Krasu, ki rodi pelin, trpijo bratje. Oči so zasenčili z dlanjo in gledajo, odkod prijezdi Kralj Matjaž.

Dr. SBRIZAJ.

Potreba reforme pridobnine.

Kako nesorazmerno visok davek nastane radi tega tem obvezancem kaže sledeča primerjalna tabela. Primerja se celotni davek, ki ga plačuje pri enakem obdavčenem dohodku uslužbenec, bodisi javni ali privatni, potem obvezanec iz prve skupine pridobnini podvrženih obratov (trgovci, obrtniki, gostilničarji itd.), in obvezanec iz druge skupine (zdravnik, živinozdravnik, notar, geometer itd.) Navedeni zneski davka predstavljajo celotni davek z avtonomnimi dokladi. Teh pa javni in privatni uslužbenci, katerih mesečni dohodki ne presegajo Din 4.000, po zakonu sploh ne plačujejo. Pri ostalih davkoplačevalcih, ki pa plačujejo doklade, so iste tudi vpoštevane, kakor se plačujejo v Murski Soboti, to je banovinska doklada 70%, občinska doklada 55%, doklada za sreski cestni odbor 60%, dalje tudi 10% zbornična doklada trgovcev, industrijcev in obrtnikov, skupaj 141%. Pri drugi skupini pa le 181%. Ti plačajo namreč še 10% od predpisanega državnega davka za svojo zbornico.

Letni dohodek Din *	D A V E K			
	uslužbeniki prost doklad Din	pridobnina z dokladi 1. skup. trgovci 2. skup. zdravniki obrt. gostil. itd. Din.	notarji, advokati geom. itd. Din	
10000	276	2892	2310	
20000	696	6025	4852	
30000	1260	9399	7623	
40000	2076	13496	10164	
48000	2636	16195	11088	

* Dejansko je dohodek uslužbenca višji, ker prvih Din 400 mesečno sploh ni obdačenih.

In na Koroškem čaka narod, da zagorijo grmade po gorah in da zazvoni pri Gospé Sveti dan svobode. In še so ob Rabi Jugoslavlani, sinovi Pri-bine in Kocelja, ki prosijo naše ljubezni. Tudi za te mora vstati svoboda!

In še ena velika sanja pokojnega vladarja — Velika Jugoslavija. Tudi Bolgari so naši bratje po krvi in jeziku. Delo, ki ga je začel viteški kralj, raste in prospeva; že se kažejo sadovi. Iz majhnih zrn ideje bo zrastle drevo, ki se bo razkošilo in zasenčilo vso Evropo: stari vek — Rimljanom, srednji vek — Germanom, novi vek — Slovanom!

Da pa te smotre dosežemo, delajmo! Delo je tisti faktor, ki oblikuje svet. Vzgojimo narod, da bo kot ena misel od največjega do najmanjšega, od kraja — do zadnjega pastirčka črnogorskih planin. Sokol — duša in ideja Slovanstva bodi narodov učitelj, da bodo tvoje vrste legije dobrovojcov, ki starejo v prah vse naše neprijatelje. In ti naš mladi kralj — starosta, poslan naš kralj Peter II. Dograditelj!

davka in avtonomne doklade, kot so navedene že pridobnini, to bi bilo 141% po ključu, ki velja za Mursko Soboto. Doklade znesejo v tem slučaju Din 8.460.—

Sestaviti bilanco tako, da pokaže izgubo, v današnjih časih pri velepodjetjih pač ni težko. V to svrhu zadostuje že razmeroma mala korektura vrednosti zaloge surovin in izdelanega blaga, stroga ocenitev dolžnikov in s tem preselitev dela dolžnikov med dubioze in podobno, pa izgleda bilanca čisto drugače. Število objavljenih pasivnih bilanc je tudi presenetljivo visoko. Pisalo se je že tudi v listih, da posebno ena panoga industrije v Dravski banovini izkazuje samo izgubo, kljub temu pa stalno povečava svoje obrate in zida nova poslopja. Spominjamo se tudi, da je bilo v listih objavljenih več slučajev, da so finančna oblastva zalotila nekatera podjetja pri utaji prometnega davka. Vse to kaže, da država pri nekaterem velepodjetju ne pride do tega, kar ji gre.

Kljub temu pa je, da je finančna oblast primorana vzeti za davčno osnovo dobiček izračunan po bilanci. Ta davek odmerja potem finančna direkcija, katera pošlje kakega višjega uradnika k dotičnemu podjetju, da pregleda knjige. Če nima direkcija v rokah dokaza, da knjige niso vodene pravilno, odločajo knjige. Tam ni nobenih tajinstvenih in neobrazloženih uradnih podatkov, ki naj utemeljuje predlog različen od napovedi davčnega zavezanca. Tam veljajo le knjige — ali točno in s številkami od postavke do postavke podprti protidokazi finančne direkcije. Kako drugače je vse to pri pridobnini, pri kateri večina davčnih zavezancev sploh ne more voditi rednega knjigovodstva, in se nobenemu ne veruje, da je napravil izgubo.

Iz vsega tega pa sledi, da nosijo glavno breme davka oni davčni obvezanci, ki plačujejo pridobnino. To so pa po veliki večini srednji in celo tudi revnejši sloji. Taka porazdelitev davčnih bremen pa ni niti pravična niti socialna. Taka nepravična in nesocialna porazdelitev bremen pa tudi ni v nacionalnem interesu. Ravno v teh slojih je večina onih, ki osebo na deželi delajo v nacionalnih in kulturnih organizacijah, ter plačujejo ogromen nacionalni davek v delu in v denarju.

Ta krivica se mora popraviti. Da bi se popravljala le po milejši praksi, na to ni danes misliti. Tudi ni v interesu stanov in poklicev, ki nosijo to previsoko breme, da so odvisni od volje posameznih referentov. To vprašanje se mora pravilno rešiti tako, da se popravi in reformira zakon po narodni skupščini in senatu. Razlogov za to je več ko dovolj.

VELIKO
IZBIRO Miklavževih daril

kakor tudi peciva nudim. Cene znižane!
SIDONIJA NOVAK, slaščičarna M. Sobota

Slovenskemu izobraženstvu!

Slovenska javnost je izid akcije Kluba Prekmurških Akademikov za vzpostavitev popolne državne gimnazije v Soboti vzela z občudovanjem na znanje. Prekmursko ljudstvo je, oprto na vnebovpijoče argumente, izrazilo svojo tradicionalno, v suženjske čase segajočo željo po popolni slovenski gimnaziji v treh kolektivnih prošnjah „Želja prekmurskega ljudstva ob petnajstletnici osvobojenja 1919/34.“ ki vsebujejo:

1.) ca 15.000 podpisov prekmurskih družinskih poglavarjev, t. j. 75% vsega prekmurskega ljudstva;

2.) pečate vseh občin v srezih: Sobota, Lendava, Ljutomer, Gornja Radgona;

3.) pečate vseh nacionalnih, kulturnih in gospodarskih društev v Slov. Krajinu.

V teh knjigah je prekmursko ljudstvo prosilo, da naj se s šolskim letom 1934/35 otvori peti razred na drž. gimnaziji v Soboti, ki naj se v štirih letih izpopolni v drž. osemrazrednico.

Kraljeva vlada na to spomenico še ni blagovolila odgovoriti, ker srednje-šolsko vprašanje še ni prišlo na dnevni red vladnih sej.

Spričo sestavljanja novega proračuna in sej finančnega odbora narodne skupščine, ki so na vidiku, nadaljuje Klub prekmurških akademikov svojo akcijo s podvojenimi silami. V imenu vseh udeležencev pri akciji je spočetka tega meseca odposlal primerne spomenice na najvišje in na visoka mesta s prošnjo, da naj se v drž. proračun za leto 1935/36 vnese postavka za ohranitev petega razreda na gimnaziji v Soboti in naj se ta gimnazija v štirih letih izpopolni v drž. osemrazredno gimnazijo.

Klub prekmurških akademikov je vzel borbo za vzpostavitev gimnazije v svoj program zato, ker mu ta borba po času in razmerah pripade kot zgodovinska dolžnost in misija. Zaradi tega te borbe ne moremo, ne smemo in nikoli ne bomo opustili, dokler deklaracija prekmurskega ljudstva ne bo ugodno rešena in dokler ne bo izginila senca, ki je zavila našo petnajstletnico; to tem manj, ker gre za ustanovo, ki lahko bistveno vpliva na bodoče kulturne in nacionalne razmere v Slovenski krajinu.

Klub prekmurških akademikov nikdar ni in tudi sedaj ne dela na tem, da bi se v korist drž. popolne gimnazije v Soboti ukinila kaka že obstoječa popolna gimnazija v Sloveniji. Zavedamo se, da so vse gimnazije v Sloveniji potrebne, Prekmursko ljudstvo zahteva svojo in se pri tem opira na argumente, ki jih večina popolnih gimnazij v državi nima.

Klub prekmurških akademikov je mnenja, da vprašanje popolne gimnazije ni zgolj prekmursko vprašanje, ampak je in mora biti slovensko vprašanje. Zato pozivamo slovensko izobraženstvo, da pri naši borbi prevzame nase delež, ki mu kot takemu pripade, vse slovenske kulturne in politične činitelje, ki jih bomo v teh dneh prosili za usluge, pa prosimo, da nam dobrovoljno pomagajo.

V Ljubljani, dne 17. nov. 1934.

Klub prekmurških akademikov.

Madžarska na zatožni klopi!

Društvo narodov v Ženevi preživlja te dni burne čase. Reševati bo moralo dve važni vprašanji: Razčiščenje gnusnega marsejskega zločina in vprašanje Posarja.

22. t. m. je naš zunanji minister Jevtić izročil predsedstvu Društva narodov pismo pritožbo, v kateri jasno in neizpodbitno obdoljuje madžarske oblasti soodgovornosti pri marsejskem atentatu. Cela pritožba je napisana v resnem in stvarnem tonu.

Velika večina držav, članic Društva narodov, odobrava postopanje

Jugoslavije. Samo Madžarska, katero podpira Italija, igra vlogo užaljenca in nedolžnega jagnjeta. Toda ta taktika ji bo prač malo pomagala, kajti naš minister Jevtić ima že pripravljeno obširno spomenico, v kateri so vse obtožbe proti Madžarski točno in neizpodbitno utemeljene.

Svet čaka z nestrpnostjo na jugoslovansko spomenico, ki bo predvsem kulturnim svetom razgalila prave zločince in jih za vedno postavila na sramoten oder.

Sreska kmetijska razstava, čebelarški oddelek.

Kot tujec v Prekmurju in čebelar sem si ogledal Kmetijsko razstavo, posebno me je pa zanimal seveda čebelarški oddelek. Kar načuditi se nisem mogel vzornosti in skrbnosti razvrstitve vseh mogočih čebelarških stvari in predmetov, ki so nazorno kazali razvoj čebelarstva od današnjih modernih dni. Kmalu sem pozvedel, da je bilo to po večini delo predsednice čebelarskega društva v Prekmurju gospe Jožice Faflik-ove in opazil sem, da ni to delo samo iz koristoljublja, temveč res ljubezen do čebelic, tega nežnega bitja.

Ni mi mogoče na tem mestu vsega naštet, kar sem videl, ker bi bilo premalo prostora, navedem naj pa vsaj glavne predmete, ki so vzbujali splošno pozornost. Zastopane so bile vse vrste panjev, in k tem spadajoči okvirji s satovjem in to od prvega starega primitivnega panja v stoletnem deblu drevesa, do najmodernejšega današnje dobe. Poleg teh je razstavil g. nadučitelj Titan iz Pucconclep panj, napravljen iz stekla, ki je nazorno kazal kako delajo čebelice. Popolnoma nov model panja, ki ima mrzlo in toplo zalego pa je razstavil g. nadučitelj Tratnik iz Dekležovja, katerega bi radi njegove uporabljivosti in najnovejše konstrukcije pač vsakemu res priporočal. Tudi šolski panj, poln živih čebel, ni manjkal. Pozornost pa je vzbujala minjaturš župne cerkve iz Kančevca, ki je tvorila panj. Izdelal jo je komaj 16 let stari deček z najprimitivnejšim orodjem, to je skoro celo z žepnim nožičkom. Najzanimivejše pa so bile gotovo slike naše vladarske rodbine,

vstavljene v okvirje za panj in od čebelic izdelane s satovjem, od katerih dve, to je naše kraljice in našega kralja sta bili vloženi v lep črn okvir, a je šal med tem padla črna tužna koprena preko našega toliko ljubljene Viteškega kralja.

Nad vsem tem pa je bil med vseh vrst v steklenicah. Dve piramidi iz voska sta nam pokazali tudi ta dragocen pridelek čebelic, vse naokrog pa je bilo razvrščeno najrazličnejše čebelarsko orodje domačega in tovarniškega izdelka, ter moderne stiskalnice in trčalnice. Vse skupaj je tvorilo res lepo enoto in živo sliko potrpljenja in pridnega dela vseh prekmurskih čebelarjev. Izražala je res pravo ljubezen do čebelice, te božje svarice. Prepričan sem, da bode vsakdo, ki se za to zanima in ki je to razstavo videl, delal vistih smereh kot se sedaj čebelarstvo razvija.

Vsa ta razstava nam je pa pokazala kako se gospa predsednica Jožica Faflik trudi in dela, ravno ona ki je vse to zbrala, sestavila in razmestila, da pokaže vsakemu državljanu in vsem svojo ljubezen do te stroke. Posnemajte jo tudi vi drugi, ki ljubite čebelico.

Tebi pa draga kolegica, ne poznam te osebno, ampak po tvojem delu in trudu poznam dobro tvojo dušo kakor tudi vso pridnost in delavnost tvojih kolegov celega Prekmurja. Bodi prepričana, da sem istega mišljenja kakor ti in ostali. Dvignimo čebelarstvo na najvišjo stopnjo, ki se da doseči. Naprej torej kakor začeto in uspeh bode vsem prijetno zadovolženje.

Čebelar.

DOMAČE VESTI

Dr. Škerlak Vladimir +

Nekdanjega ljubljencagoričancev, v katerega so verovali kot nenadkriljivega jurista, ni več med živimi. — „Fiškališ“, dr. Škerlak Vladimir, je 23. t. m. podlegel slabosti srca.

Kot sin „notarijuša“ Škrak Jožefa iz Stanjevcev, si je pokojnik sredi težkih razmer priboril doktorat na budimpeštanski univerzi. Kot koncipient je služil v Budimpešti in v Vojvodini, kjer je prišel v dotiko s Srbi, ki jih je srčno vzljubil. Ta ljubezen je ostala v njem tudi, ko je kot znani budimpeštanski advokat vodil pravde madžarskih aristokratov (budimpeštanski radio je sedaj med vestmi sporočil njegovo smrt), pa tudi, ko je kot častnik-adjutant in pozneje kot komandant bataljona služil med vojno v Galiciji in Rumuniji. Po naključju je imel pod komando tudi četo srb-

skih vojnih ujetnikov; kako razmerje je vladalo med njimi, označuje najbolje to, da so mu podarili vojaki iz hrastovine izrezljani srbski grb z napisom „Srbska sloboda čuva se u robstvu.“

Po prevratu se je dr. Škerlak vrnil v svoj rojstni kraj v Mursko Sobotu. V nekaj mesecih se je — 50 let star — perfektno naučil književne slovenščine tako, da so bile njegove vloge juridično in jezikovno neoporečne. — Organizacija I. D. S. ga je izbrala za svojega predsednika, postal je tudi prvi predsednik Prekmurske posojilnice. Kot pravni svetnik avgsburško-evangeljskega seniorata za Prekmurje je neumorno delal za koristi prekmurskih protestantov.

Znan je dr. Škerlak po svojem kulturnem delu. Kot kulturno-prosvetni predsednik soboškega „Sokola“ je skupno s profesorjem Orožnom osnoval dijaški odsek „Sokola“, katerega je organiziral in vodil in v katerem

je sodeloval sam s člani svoje družine. Kako visoko so ga spoštovali kot glasbeno avtoriteto, kaže dejstvo, da so hodili k njemu v šolanje celo cigani Baranyevega zbora.

Po letu 1926. se je dr. Škerlak radi osebnih napadov umaknil iz javnega življenja ter se je posvetil ves advokaturi. Le tuintam je še zahajal v družbo, kjer je slovel tedaj zlasti kot izborni fotoamater.

Letos spomladi je težko zbolel. Njegovi živci, že v vojni razrahljani, so po srčnem napadu koncem junija popolnoma popustili. Tako je bolehal do 23. novembra, ko je v navzočnosti svojega starejšega sinu mirno zaspal za vedno. 4. decembra bi slavlil 62. rojstni dan, pa ga ni učakal.

Pogreb dr. Škerlaka je bil veren odsev ljubezni, katere je bil deležen zlasti od strani tovarišev, ki so v njem spoštovali idealnega in kolegialnega odvetnika. Na zadnji poti ga je spremljala množica znancev in prijateljev. Spremljali so ga tudi cigani, ki jim je bil učitelj v glasbi.

Pevski zbor „Sokola“ pod vodstvom šol. nadz. g. Velnarja, je res krasno zapel dve žalostinki, eno na dvorišču Škerlakove hiše, drugo ob grobu.

G. dr. Vesnik se je ob grobu poslovil od dr. Škerlaka v imenu soboških advokatov, navajajoč besede dr. Franceta Prešerna, pokojnikovega kolega, o ljubezni do domače zemlje, ki je tokrat pokrila, okrašena z vencem in cvetjem, sinu, ki jo je toliko ljubil.

Dr. L. V.

— Praznik narodnega Ujedinjenja. Tukajšnji Sokol priredi kakor vsako leto proslavo državnega praznika. Seveda ne bo ta proslava takšna, kakor druga leta, saj stoji pred našimi očmi še vedno tragična smrt preljubega vladarja, ki je bil na strahovit način odtrgan od nas sredi najpomembnejšega in za Jugoslavijo najvažnejšega dela, vendar je naša sveta dolžnost, da pohitimo vsi v Sokolski dom, kjer bomo z žalostjo prisostvovali programu našega Sokola. V tej žalosti bomo položili tudi sveto pri-sego mlademu kralju, Nj. Vel. Petru II. Naša udeležba pri proslavi bo obenem dokaz naše zvestobe do domovine!

— Premestitve. Sreski podnačelnik, g. Skale Otmar, je premeščen v Kočevje. V času njegovega tukajšnjega službovanja si je pridobil pri narodu velike simpatije, radi katere ga bo težko pogrešal. Na njegovo mesto pride g. Grabrijan Miloš iz Kočevja. — Iz tukajšnje davčne uprave je premeščen v Radovljico višji davčni kontrolor, g. Lazar Lojze. Kakor je bil vesten v uradu, tak je bil tudi kot Sokol. Radi njegovega mirnega značaja, prijaznega občevarja s strankami in radi njegove vestnosti, ga bomo težko pozabili. — Namesto sodnika g. Kancler Antona, ki je bil premeščen k sodišču v Ptuj, je prišel sodnik dr. Merhar Bogdan, do zdaj sodni pripravnik v Ljubljani. — Za komandirja tukajšnje vojaške čete je bil imenovan poručnik Ivanišević Rado.

— Prekmurščina — državni jezik! Z napisi, ki so nabiti v tukajšnjih trgovinah in drugih lokalih, nekateri norčujejo. Našega ubogega kmeta, ki prihaja po svojih opravkih v mesto in se izraža v prekmurščini

opozarjajo naj govori v državnem jeziku. Ne vemo, ali izvira to iz hudomušnosti, iz šale, ali pa iz kakega drugega vzroka; zato opozarjamo na ljudstvo, naj le govori v prekmurščini. Tudi naša prekmurščina je državni jezik. Kdor govori v prekmurščini, ne samo, da govori v državnem jeziku, ampak tudi spoštuje poleg domovine svoje očete!

— **O obrtnem naraščanju.** Obrtniški Glasnik prinaša razpredelnico o obrtniških vajencih in sicer od leta 1926., pa do tega leta. Iz navedene razpredelnice posnemamo, da je bilo v letu 1926. 14.549 vajencev, a v letu 1933. le 8788, kar velja seveda le za Dravsko banovino. Padec števila vajencev je pripisovati dejstvu, da so obrtniška združenja predvidela številčno razmerje vajencev napram pomočnikom. Po pravilih obrtniških združenj odpade na mojstra po en vajenec, na dva pomočnika pa še po en vajenec. V strokah so najbolj zastopani čevljarji, mizarji, krojači in krojačice, najmanj pa knjigovezi, fotografi in tesarji.

Vse dobre lastnosti, ki jih izkazuje razvijene gospodinje od obrege mila, ima v največji meri naše domače Zlatorog-ovo milo. Velika čistilna moč, obila mehka pena in izredna izdatnost odlikujejo Zlatorog-ovo milo in ga ločijo od drugih manj vrednih izdelkov. Če počete dobro in poceni prati, zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrecno le Zlatorog-ovo milo!

— **Tarifa za prevoz z brodom iz Muro na Petanjcih.** Kakor smo poročali, je pričel obratovati s 30. oktobrom t. l. nov banovinski brod iz Muro na Petanjcih. Z obratom je stopila v veljavo tudi nova tarifa, ki je nekoliko nižja od prejšnje. Tako velja za tovorni avtomobil z dvema sešama Din 10, z eno osebo Din 5, za dvoprežni voz z eno osebo Din 50, za enoprežni voz Din 2, za motocikl Din 1.50, za kolo z osebo Din 1, za osebo 50 par, za veliko živino komad 1 Din, za malo živino komad 50 par.

— **Zahvala!** Kolo jugoslovanskih sester v M. Soboti se najtopleje zahvaljuje sodnim uslužbencem, ki so mesto venca Dr. Škerlak Vladimiru, poklonili 125 Din za božično obdobjanje siromašne dece.

— **Odprite srca!** Podružnica „Kola jugoslov. sester“ v M. Soboti bo prve dni v mesecu decembru, pobirala dobrovoljne prispevke za božično obdaritev revne šolske dece in ubožnih družin. Obrača se na cenjeno občinstvo s prošnjo, da bi dobrodelno akcijo čimbolj podprlo. — **Odbor.**

— **Obvestilo.** Kopališče v Zdravstvenem domu obratuje v petek, dne 30. nov. popoldne, mesto v soboto,

— **Licencovanje zasebnih žrebcev** v M. Soboti bo v torek 4. decembra ob 15.30 uri pri Bacu.

— **Krog.** Dne 24. nov. t. l. je krajevni šolski odbor in gasilska četa zasadila lipo v počastitev spomina na blagopokojnega viteškega Kralja. Sadij lipo je prisostvoval kraj. šolski odbor, obč. odborniki, učiteljski zbor s šolsko deco, gasilci in mnogo občinstva. Predsednik kraj. šol. odbora, Ratnik Štefan, je pojasnil pomen postavitve tega vidnega spomina s sledečimi besedami: „Cenjeni navzoči! Krajevni šol. odbor je sporazumno s gasilsko četo v Krogu sklenil postaviti viden spomin blagopokojnemu Viteškemu Kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Ker nismo v moči postaviti spomenika iz bron ali kamna, zasedimo to skromno lipo v počastitev Onega, ki nam je uresničil davni naš sen in nam ustvaril državo, v katerem objemu se greje skoraj ves jugoslovanski narod. Ta lipo pa naj spominja nas vaščane, ki bomo kadarkoli šli mimo nje, na Kraljevo oporoko, to je na njegove zadnje besede: Čuvajte Jugoslavijo!“ Godba gasilske čete pa je med sadij lipo igrala žalostinke in na koncu državno himno. Pod lipo se je zakopala steklenica, v kateri je shranjenih nad 200 podpisov.

— **Šalovci.** Čuvajte Jugoslavijo! Uprava Sokolskega društva poziva tem potom vse brate in sestre, da položé dne 1. XII. svečano prisego. Začetek točno ob 13. uri. Noben član, članica, ne sme izostati. Posebni pozivi se ne bodo pošiljali. Naj se vsak zaveda svoje sokolske dolžnosti. Slava Viteškemu Kralju Aleksandru I. Zedinitelju! — Zdravo!

— **Požar v Fikšincih.** Včasih čujemo iz ust našega ljudstva, da je gasilstvo nepotrebno, ker itak hiti vsakdo pomagat, kadar kje gori. Ravno požar, ki je izbruhnil 11. t. m. pri Ziglar Francu v Fikšincih, dokazuje, da take besede izvirajo le iz ust nerazsodnih ljudi. Naši gasilci so bili popolnoma opremljeni takoj na mestu. Čeprav je zmanjkalo brizgalni vode, so vendar rešili iz goreče hiše ves inventar. Naravnost junaški so bili pri tem delu tovariši Kampel Juri, Kampel Alojz in Jauk Bogomir ter rešili vse, kar se je dalo. Tu se je ravno videlo, da se lahko poda le opremljen gasilec v ogenj. Ljudi se je zbralo na kraju nesreče toliko, da bi lahko donášali vodo iz sosednje vasi. Za pomanjkanje vode se lahko zahvalimo pridnemu ljudstvu, ki je samo gledalo, kako so se dvigovali plameni. Bilo ga pa je toliko, da je še oviralo gasilce pri delu.

— **Tudi v Tešanovcih so zasadili spominsko lipo.** Dne 15. novembra je učiteljsvo tamkajšnje šole v prisotnosti članov krajevnega šolskega odbora in šolske mladine zasadilo spominsko lipo. — Občinski predsednik, Kuhar Štefan, je bil kot rezervni oficir odlikovan z jugoslovansko krono V. stopnje. K odlikovanju mu prav iskreno čestitamo,

Gornja Lendava:

— **Plemeniti sklep.** Krajevni odbor tuk. Jadranske straže je na svoji zadnji seji sklenil, da votira po obl. odboru J. S. v Mariboru kupljeni dom na Jadranu, ki bo imel naziv „Mladinski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, znesek za eno posteljo, to je 500 Din. Postelja bo nosila ime darovalca. Krajevni odbor J. S. s to plemenito gesto ni samo zasigural vsakoletnega bivanja enemu izmed najsiromašnejših učencev na Jadranu, ampak se je s počastitvijo spomina na blagopok. kralja, oddolžil tudi Njemu, ki je vedno gojil veliko ljubezen do mladine.

— **Zasaditev lipo.** V počastitev spomina blagopok. Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, je šol. mladina tuk. narod. šole zasadila v soboto, 24. nov. na šol. dvorišču lipo. Zasaditvi lipo so prisostvovali člani krajev. šol. odbora, zastop. oblast. in ostalo občinstvo. Na prisotne je imel svečanosti primeren nagovor šol. upravitelj Beloglavec Vilibald. Šol. mladina je s tem izkazala svojo iskreno hvaležnost pokojnemu kralju, ki je očetovsko skrbel vedno in povsod, da dobi mladina potrebne nauke in nacionalno vzgojo. Lipa bo pričala poznim rodovom, kako smo cenili in spoštovali svojega blagopok. kralja Aleksandra I., ki nam je prinesel osvobojenje in nas ujedinil.

— **Banovinska gospodinjstva šola,** ki se sedaj nahaja v Pertoči, konča v nekaj dneh svoj trimesečni tečaj. Za to šolo se potegujejo nekateri ugledni vaščani, ki znajo ceniti njeno važnost in kateri želijo, da se gospodinjstvi tečaj nadaljuje v Lendavi in se s tem nudi številnim dekletom potrebna gospodinjstva izobrazba. Izgleda pa, da v merodajnem občinskem odboru ni za njo prave enotnosti in razumevanja. Občina se namreč boji event. velikih stroškov (kurjave, razsvetljave in prenočišča), radi tega je še vsa zadeva v oblakih. — Iz naše strani bi pripomnili, da je treba take prilike izrabiti in se ne ozirati na malenkostne stroške, ampak misliti predvsem na dobičnk, ki bi ga imela naša dekleta s posejanjem tega tečaja. Na drugi strani se pa vendar ne smemo tako zapostavljati, kajti, kar zmorejo v denarnem oziru sosedne občine, to stori lahko tudi G. Lendava. Štedljivost je lepa čednost, ali samo tam, ker je umestna.

— **Ivanjkovci.** Tukajšnja vinarska zadruga priredi svoj 10. vinski šejm dne 3. januarja 1935. Ta prireditev je tako pri producentih, kakor pri interisutih izredno priljubljena in se je vzdržala skozi 10 let.

Iz Burgasa ob bolgarski črnomorski obali poročajo o nenavadni sadni letini. Črešnje so v tem kraju letos dvakrat obrodile. Pred poldrugim mesecem so drevesa cvela v drugič, zdaj pa so črešnje dozorele in jih že tržejo.

Prijave spremembe sedeža obrta.

Razni trgovci, obrtniki, predvsem gostilničarji, prenehajo začasno z izvrševanjem svojega obrta ali izpremenijo sedež obrta, ne da bi tega prijavili sreskemu načelstvu. Ker se mora vsaka sprememba v izvrševanju ali sedežu obrta naznaniti sreskemu načelstvu že radi evidence (po 1 letnem prekinjenju ugasne obrtna pravica) se opozarjajo vsi, da morajo vsako spremembo takoj javiti sreskemu načelstvu.

Nacionalizem v Prekmurju.

Prejeli smo dopis od inteligenta s prošnjo, da ga objavimo.

Celega članka ne moremo objaviti, ker nam primanjkuje prostora, objavili pa bomo tisti del, ki je za dopisnika najvažnejši, in ki spričuje, da dopisnik ni iz Prekmurja.

Nekaj je, kar mi že dolgo teži srce. Naj mi bo dovoljeno, da na tem mestu odkrijem vsaj malo svojo dušo. Vsaka stvar, ki je pretirana, mi ni nikdar ugajala, tako tudi ne prevelik nacionalizem. Ako bi naši sedanjiki, ki so poklicani, da orjejo ledino v Prekmurju šli z ljubeznijo na delo, bi bilo danes doseženega že veliko več. Prenehati bi morali sramotni očitki. Ako hočemo mi pridobiti narod, se moramo posluževati drugih metod. Potrebna bi bila združitev s tistimi, katerim očitamo, da niso naši. Rodila nas je slovenska mati, zato smo si pravi bratje. Danes niso časi za polemiko, ko sovražnik opazuje z budnimi očmi vsak naš gib in naša dejanja. Prenehati moramo z osebnimi mržnjami! Podajmo si roke v spravo in znašli se bomo v taboru edinstvene Jugoslavije. Poiščimo si že enkrat tisti mostiček, ki bo vezal nas vse in vodil v vsa prekmurska srca. Ako bo pri vsakem našem delu govorilo srce, potem bo zasejana jugoslovanska beseda na vsej prostrani njivi. Verujem, da ljubi prekmurski narod že večina od nas, ki smo prišli semkaj, oni pa, ki so še zaslepljeni, bodo spregledali in našli pravo pot v pravilni vzgoji nacionalizma v Prekmurju.

Prišlek.

Javna borza dela - ekspozitura v Murški Soboti.

Pregled stanja na delovnem trgu. Iščejo delo moški: 29 hlapcev in delavcev, 1 opekar, kurjač, 3 kovači, 1 mehanikar, 1 klepar, 1 diplom. stroj. tehnik, 6 kjučav. pom., 10 mizarjev, 1 gaterist, 1 tapetnik, 4 krojači, 1 čevljar, 2 mlinarja, 3 peki, 1 natakar, 7 zidarjev, 1 soboslikar, 2 tesarja, 1 knjigovodja, 8 trgov. pom., 8 navad. delavcev, 2 priv. uradnika, skupaj 94 moških delavcev. Ženske: 2 delavki, 1 kuharica, 13 služkinj, skupaj 16 ženskih delavk. Delo je na razpolago: 1 logarju, 1 kravarju, 1 kočijažu v G. Lendavi, 3 hlapcem, 1 pekovi pomočniku in 1 služkinji.

Miklavž

kupuje le domače čevlje,
domače izdelke, slovenske tovarne

„Peko“

Krasna izbira v
podružnici
MURSKA SOBOTA

TON-KINO

V MURSKI SOBOTO BREGOVI V PLAMENU

Lastnik G. DITTRICH
G. vl. LUIS TRENKER.
Režija: Karl Harte.

Predstave se vršijo:

V NEDELJO, dne 2. dec. ob 1/2 4
uri popoldne in zvečer ob 1/2 9 uri.

**S. K. Mura jesenski prvak
mariborskega okrožja.**

(Nadaljevanje.)

Nenavadno podjetna sta bila Kardoš II. in Debelak I., ki sta poslala nešteto nevarnih žog proti nasprotnikovemu голу. Šrimf je na svoji prvi resnejši tekmi, kljub tremi v prvih 15 min., docela zadovoljil.

Najboljši mož gostov je bil brez dvoma vratar, ki je ubranil nešteto nevarnih žog in s tem rešil goste katastrofalnega poraza. Ostali igralci so bili dobri nogometači, toda tehnično mnogo slabši kot domačini.

V prvih 15 min. je igra docela izenačena, toda Mura preide polagoma stalno v ofenzivo. Sodnik, sicer malo prestrogo, izključi Schillerja in levega krilca gostov. V 35 min. preigra Kardoš II. obrambo in pošlje mimo presenečenega vratarja žogo v mrežo. Publika burno pozdravlja uspeh domačega moštva. Tik pred odmorom ubrani vratar gostov Čagranovo enajstko.

Tudi po odmoru ostanejo domačini v premoči in Šrimfov pas pretvori Debelak s krasnim velley strelom v gol. Proti koncu polčasa mora desni krilec gostov zapustiti igrišče, toda tudi Debelak I. je blesiran in ne more več resno poseči v igro.

Ko je sodnik g. Koplč, ki je držal igro ves čas v rokah, odžvižgal tekmo, navdušenje soboških navijačev ni imelo kraja. Gledalci so zadovoljni zapustili igrišče, kajti prav gotovo ni bilo Sobočana, ki se ne bi veselil krasnemu uspehu naših nogometašev. Nc.

**Iz delovanja Združbe trgovcev
v Murški Soboti.**

**Vlaganje pritožb proti odmeri
pridobnine.**

Opozarjajo se vsi p. n. člani, ki jim je bila letos odmerjena pridobnina v večjem obsegu kakor so imeli dejanskih dohodkov in so vložili proti previsoki odmeri pritožbo kakor tudi oni, katerim je bila odmerjena pridobnina za leto 1934 po minimalnem postavku večkrat, kar tudi presega dejanske dohodke njihovih obratov, da to sporočijo v uradu Združbe trgovcev v Murški Soboti najpozneje do dne 5. decembra 1934.

Trgovine na dan 1. decembra ostanejo ves nan zaprte, zato pa lahko ostanejo v nedeljo dne 2. decembra to je dan po prazniku ujedinjenja odprte ves dopoldan.

Trgovine v nedeljo pred Božičem.

V nedeljo pred Božičem t. j. dne 23. decembra lahko ostanejo odprte ves dopoldan ter takisto v nedeljo dne 30. decembra t. j. nedeljo pred novim letom, ker ostanejo na Božič in Novo leto trgovine zaprte ves dan.

Uprava združenja trgovcev,
v Murški Soboti.

Davčni prizivi.

Bilo nam je sporočeno od večih strani, da je hodil po vaseh t. j. na Cankovi, Rogaševcih, Gornji Lendavi ter še mogoče kje drugje neki gospod, ki je pustil sklicati skupaj trgovce, obrtnike in gostilničarje, da je baje organ finančne direkcije ter da bo delal pritožbe proti previsokim davkom vsem onim, ki imajo za leto 1934 previsok predpis ter da je poslan od gremija trgovcev iz Murške Soboti, ker predsednik gremija, pa tudi uradnik nimata časa, da bi prišla ven. Zahteval je baje od vsakega, kateremu je delal pritožbo, plačo Din 150.

Združba trgovcev tem potom sporoča, da ni nikdar nikogar poslala ven radi delanja pritožb, ker je pritožbe brez podatkov iz davčne uprave narediti popolnoma nemogoče in se take pritožbe lahko naredijo le, ako ima v rokah vse prepise iz davčnih spisov in kateri teh prepisov ni imel pri rokah, njemu tudi priziv ni mogel biti sestavljen tako, kakor mora biti. Vsem svojim članom je pa Združba trgovcev že opetovano sporočila, da jim naredi vse pritožbe, vloge, napovedi ali sploh vse spise popolnoma brezplačno, raditega naj ne nasedajo nikdar nikomur in se sestankov ne udeležujejo, ako za to ne dobijo povabila, bodisi potom glasila „Murske Krajine“ ali pa posebnega vabila potom pošte.

Uprava Združbe trgovcev.

Iz uredništva:

G. R. Dospelo prepozno! Oprostite! Porabimo drugič.

Opremljena soba se odda v najem. Šolska ul. 35. Gregorc.

Razpis.

Državna narodna šola na Tišini razpisuje natečaj in sicer: šolske klopi za 2 razreda in nabavo 60 m³ trdih suhih drvi. Reflektanti naj se oglasijo osebno na šoli dne 6. decembra ob 13. uri.

HIS MASTER'S VOICE RADIO APARATI

prednjačijo v vsem.

Prepričajte se!

Obiščite nas!

Odlične RCA cevi vedno v skladišču!

Popolna oskrba v lastni mehanični delavnici!

Selektivnost! Prijeten zvok!

Malenkostna poraba toka!

DITTRICH EDVARD
MURSKA SOBOTA.

Odda se trgovina z mešanim blagom ali pa prodaja pod ugodnimi pogoji. Več se zve v uredništvu „Murske Krajine“.

Ugoden nakup. Dobro ohranjen klavir se takoj prodaja. Ime prodajalca in ceno izveste v trgovini Hahn v M. Soboti.

GOSTILNA na PRODAJ!

Dne 10. decembra ob 15. uri v občinski hiši v Sv. Martinu sobota prodala na javni dražbi gostilna Gašpar Josipa iz Sv. Martin na Muri (Toplice). Najmanjši ponudek Din. 35 000.

Proda se gostilna

s konvencijo

in 2 orala zemlje. Hiša zidana. Odda se tudi v najem. Več se poizve pri

POLLAK ŠAMUEL

MURSKA SOBOTA, ZVEZNA ul. 2

Prevzem trgovine

Dne 22. novembra t. l. je kupil in prevzel Oreškovič Jožef popolnoma urejeno trgovino v Pucincih, ki je bila last g. Kova Franca.

Kdor hoče kupiti najboljše in najcenejše blago, naj se oglasi pri

OREŠKOVIČ JOSIPU,

trgovcu z manufakturnim in mešanim blagom
• v Puconcih.

Proda se posestvo

v Žihlavi poleg velike ceste 20 minut od cerkve. Zidana hiša, veliki sadovnjak, 1 oralo zemlje okoli hiše, gozd in travnik. Cena 60.000 Din. Več se poizve pri FRANJ HORVAT-u, Slaptinci 3 p. Sv. Jurij ob Ščavnici.

ZAHVALA.

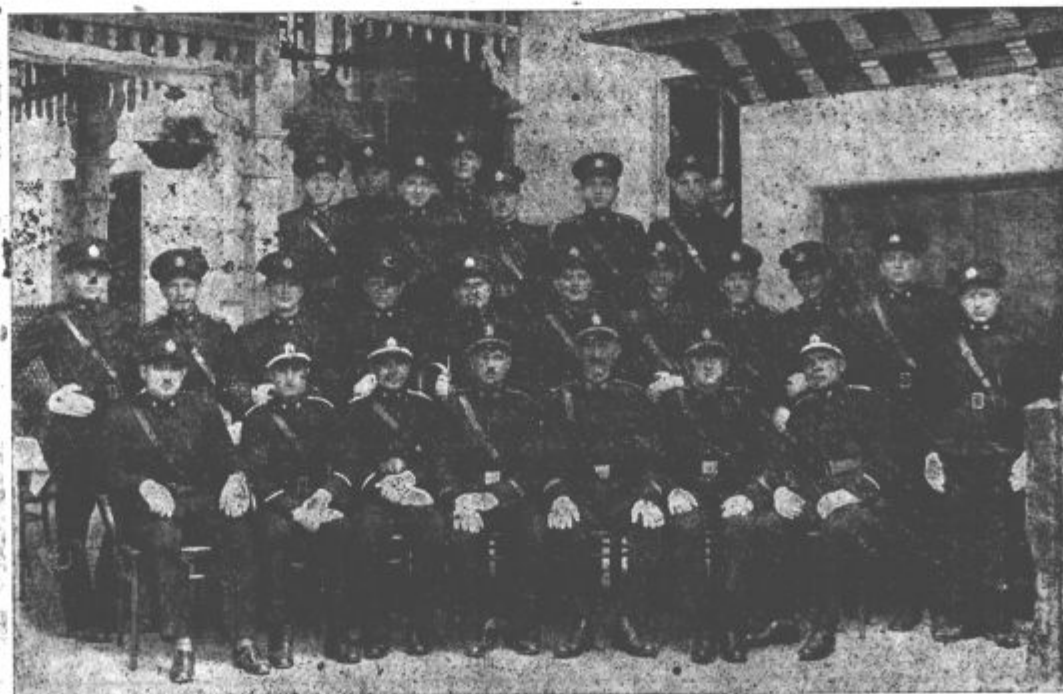
Ko se je poslovila od nas naša predobra žena in mati, gospa

ČERNJAVIČ ROZA,

smo od vseh strani prejeli številne izraze sočutja, kar nam je lajšalo žalost. Hvala vsem, ki so darovali prekrasne vence in cvetje, vsem društvom, ki so se udeležili pogreba ter spremili pokojnico k večnemu počitku.

Murska Soboti, dne 27. XI. 1934.

Černjavič Aleksander in hčerka.

PROST. GAS. ČETA INDUSTRIJE BENKO MURSKA SOBOTA
cela oprema nabavljena pri tv. Čeh Franc, M. Soboti.

Gasilske potrebščine

cevi, spojke, sesalne cevi, se kirice, zamašnjake itd. nov dvokolne brizgalne, štirikolne in motorne brizgalne. Rabljene, vendar v najboljšem stanju brizgalne vseh vrst vedno po originalnih tovarniških cenah nadalje oprema za gasilce po najnovejših predpisih čepice — pasovi — znaki — položaji — znaki, dragonerji — nažigalnik, distinkcije v vseh sortah vedno na zalogi po najnižjih cenah pri

ČEH FRANC,

trgovina z mešanim blagom
MURSKA SOBOTA.